

Bjørn Mathisen

**Monitor for
introduksjonsordningen 2007**

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the various research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, desember 2007
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-537-7279-0 Trykt versjon
ISBN 978-82-537-7280-6 Elektronisk versjon
ISSN 0806-2056

Emnegruppe
04.02.50

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Sammendrag

Bjørn Mathisen

Monitor for introduksjonsordningen 2007

Rapporter 2007/43 • Statistisk sentralbyrå 2007

Denne rapporten følger deltakere i introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere etter avbrutt eller avsluttet program og beskriver deres grad av integrering i arbeidslivet året etter. Opplegget er tenkt å være en årlig monitor hvor vi kan følge kohorter med personer som går ut av programmet. Hovedfokus fremover vil være på endring. Ikke bare endring i grad av deltakelse i arbeidsmarkedet fra ett kull til neste, men vi vil også følge opp kullene i årene fremover med en løpende statusrapportering. Denne første rapporten skiller seg derfor fra de senere ved at den gjør opp status på arbeidsmarkedet for introduksjonsprogramdeltakerne på kun ett tidspunkt, og dermed blir et utgangspunkt for å måle utviklingen i årene framover.

Blant de som deltok i ordningen i 2005 kom flest fra Somalia, Irak, Afghanistan, Russland og Burma. Blant de som gikk ut av ordningen i 2005 kom flest fra Somalia, Irak, Afghanistan, Russland og Iran.

Hovedfunnet er at 58 prosent av de som gikk ut av ordningen i 2005 er i arbeid eller utdanning i november året etter. 12 prosent er enten registrert ledig eller på arbeidsmarkedstiltak. Mens 30 prosent har en svak grad av tilknytning til arbeidsmarkedet, enten helt uregistrert eller som mottaker av ikke arbeidsmarkedsrelaterte ytelser. Av de som fullførte hele programmet før de gikk ut av ordningen var hele 65 prosent i arbeid eller utdanning i november året etter.

Kjønnsforskjellene er betydelige. Blant menn er 70 prosent i arbeid eller utdanning, 12 prosent ledig eller på tiltak og 18 har annen eller ingen registrering. For kvinner er andelen i arbeid eller utdanning kun 43 prosent. Som for mennene er 12 prosent ledige eller på tiltak, mens 45 prosent har annen eller ingen registrering i vårt datamateriale.

Blant de fem store deltakerlandene varierte andelen som var kommet i arbeid eller utdanning fra 47 prosent for de med bakgrunn fra Somalia til 66 prosent for de fra Afghanistan. I den andre enden hadde Somalia og Irak andelsmessig flest uten arbeidsmarkedstilknytning og Afghanistan færrest.

Kjønnsforskjellen i graden av deltakelse i arbeidslivet varierer betydelig. Særlig for de med bakgrunn fra Somalia, Afghanistan og Irak. Forskjellen er også betydelig for de fra Russland, mens kvinner og menn fra Iran har omtrent denne samme graden av deltakelse i arbeidslivet. Mens kvinner fra Iran har den høyeste deltakelsen i arbeid og utdanning blant kvinner fra de fem største landene med 62 prosent, kommer mennene fra Iran dårligst ut for menn med 59 prosent. Lavest andel i arbeid og utdanning har kvinner fra Somalia med 22 prosent. Høyest andel for menn med 76 prosent har mennene fra Afghanistan. Mennene fra Afghanistan har samtidig den laveste andelen både av ledige/på tiltak og personer med annen eller ingen registrering, med henholdsvis 10 og 14 prosent. Flest registrert ledig eller på tiltak er det blant menn fra Somalia (18 prosent) og kvinner fra Irak (15 prosent).

Rapporten er utarbeidet på oppdrag for Arbeids- og inkluderingsdepartementet ved Integrerings- og mangfoldsavdelingen. Takk til Vebjørn Aalandslid for viktig bidrag til teksten og ellers gode innspill, og til Magne Bråthen ved FAFO for godt samarbeid i databearbeidingsfasen. Videre har Lars Østby og Gunnaug Daugstad kommet med nyttige innspill.

Prosjektstøtte: Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Innhold

1. Innledning.....	8
1.1. Innhold i rapporten	8
1.2. Definisjoner	9
1.3. Datagrunnlag	9
<hr/>	
2. Deltakelse i introduksjonsordningen	11
2.1. Flyktninger i Norge	11
2.2 Deltakelse i introduksjonsordningen.....	11
2.3 Grad av deltakelse i ordningen	12
2.4. Personer som gikk ut av introduksjons-programmet i løpet av 2005	12
<hr/>	
3. Status på arbeidsmarkedet i november året etter.....	16
3.1. Status i november 2006	16
3.2. Næringsfordeling blant de sysselsatte.....	20
3.3. Nærmere om de med ingen registrering i november 2006	21
3.4. Sosialhjelp	21
<hr/>	
Vedlegg: Vedleggstabeller	23

Figurregister

2. Deltakelse i introduksjonsordningen

2.1. Prosentandel av primær- og overføringsflyktninger 18-55 år bosatt i 2004 som er registrert som deltakere i introduksjonsprogrammet i løpet av 2005-2006. Utvalgte land	12
2.2. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 (har sluttdato dette året) etter registrert status i KOSTRA ved utgangen av året.....	13
2.3. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter innvandringsgrunn. Utvalgte land. Absolutte tall.....	14
2.4. Befolkningspyramide	15

3. Status på arbeidsmarkedet i november året etter

3.1. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter kjønn og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent	16
3.2. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter alder og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent	17
3.3. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter programstatus ved utgangen av 2005 og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent.....	17
3.4. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006. Utvalgte land.....	18
3.5. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006. Utvalgte land.....	18
3.6. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter innvandringsgrunn, kjønn og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent.....	19
3.7. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter kurs/tiltak i programmet og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent.....	19
3.8. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter programkommune og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent.....	19

Tabellregister

2. Deltakelse i introduksjonsordningen

2.1. Flyktninger etter landbakgrunn per 1.1.2006	11
2.2. Deltakere i introduksjonsprogrammet, etter programstatus ved utgangen av året. 2005 og 2006.....	11
2.3. Flykningbefolkningen per 1.1.2006, deltakere i introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 og personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 etter landbakgrunn	14
2.4. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 etter landbakgrunn og kjønn. Utvalgte land. Prosent	14
2.5. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 etter største programkommuner og kjønn..	15
2.6. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 etter alder ved utgangen av 2006	15

3. Status på arbeidsmarkedet i november året etter

3.1. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter kjønn og status på arbeidsmarkedet i november 2006.....	16
3.2. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter programstatus ved utgangen av 2005 og status på arbeidsmarkedet i november 2006	18
3.3. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 som er sysselsatte i november 2006 etter kjønn og næring. Prosent.....	20
3.4. Sysselsatte i hele befolkningen, blant ikke-vestlige innvandrere og personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter næring i november 2006. Prosent	20
3.5. Personer som avsluttet introduksjonsordningen i 2005 og var uregistrert november 2006 etter registrert status i KOSTRA ved utgangen av 2005 og kjønn	21
3.6. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 og som mottok sosialhjelp i november 2006 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006	21

Vedlegg

A1. Alle deltakere i introduksjonsprogrammet, etter landbakgrunn og kjønn. I løpet av året 2005.....	23
A2. Personer som avsluttet/avbrøt introduksjons-ordningen i 2005 etter landbakgrunn og kjønn	23
A3. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter innvandringsgrunn. Utvalgte land.....	23
A4. Personer som gikk ut av introduksjonsordningen i 2005 etter kjønn og status i november 2006	23
A5. Personer som gikk ut av introduksjonsordningen i 2005 etter status i november 2006, etter kjønn og utvalgt landbakgrunn.....	24
A6. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006. Utvalgte land.....	25
A7. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter kurs/tiltak i programmet og status på arbeidsmarkedet i november 2006	25
A8. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter programkommune og status på arbeidsmarkedet i november 2006	26
A9. Personer som gikk ut av introprogrammet i 2005 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006. Fylker og kjønn. Absolutte tall og Prosent.....	27

1. Innledning

Med lov av 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning og opplæring i norsk og samfunnskunnskap for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) ble introduksjonsprogram og -stønad til nyankomne innvandrere innført som obligatorisk ordning for kommunene fra og med 1. september 2004. Før ordningen ble gjort obligatorisk, hadde et økende antall kommuner ulike former for prøveordninger.

Lov av 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) trådte i kraft 1. september 2003. I det første året var dette en frivillig ordning for kommunene. F.o.m. 1. september 2004 har det vært obligatorisk for alle kommuner som bosetter flyktninger å tilby et individuelt tilrettelagt introduksjonsprogram for de som tilhører lovens personkrets. Dette er personer som er innvilget asyl, overføringsflyktninger, kollektiv beskyttelse i massefluktsituasjon, opphold på humanitært grunnlag, samt familiegjenforente til disse. Forutsetningen er at de er mellom 18 og 55 år, er bosatt etter særskilt avtale mellom kommunen og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) og har behov for grunnleggende kvalifisering. I tillegg kan kommunene tilby program til andre familiegjenforente, til personer over 55 år og til såkalte sekundærbosatte.

Deltakelse i introduksjonsprogrammet gir den enkelte krav på å motta introduksjonsstønad. Med virkning fra 1. september 2005 fastsetter introduksjonsloven rett og/eller plikt til delta i 300 timer med opplæring i norsk og samfunnskunnskap. De som har rett til 300 timer med opplæring i norsk og samfunnskunnskap kan ved behov få tilbud om ytterligere 2700 timer opplæring i norsk. Opplæringen må gjennomføres i løpet av 5 år. Formålet med introduksjonsloven er å styrke deltakernes mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram gjelder for nyankommet utlending med flyktningliknende bakgrunn mellom 18 og 55 år som har behov for grunnleggende kvalifisering. Introduksjonsprogrammet skal tilpasses den enkeltes behov for kvalifisering og kan som hovedregel vare inntil to år. Programmet kan i særlige tilfeller vare inntil tre år.

Målet med introduksjonsprogrammet er å gi nyankomne innvandrere grunnleggende ferdigheter i norsk, grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv, samt å forberede for deltakelse i yrkeslivet og/eller utdanning.

Introduksjonsordningen skal bidra til at nyankomne innvandrere kvalifiseres til å delta i ordinær utdanning og i arbeidslivet og dermed blir i stand til å forsørge seg og sin familie. Det er også et mål med ordningen å styrke den enkeltes mulighet til deltakelse i samfunnet. Ved å kombinere et program med en egen stønad er en annen viktig målsetting at færrest mulig av nyankomne innvandrere skal bli avhengig av sosialhjelp fra første dag i Norge. Det er et av lovens formål at programdeltakeren aktivt yter noe, først og fremst til beste for seg selv, men også for samfunnet, for å gjøre seg berettiget til den økonomiske ytelsen.

Introduksjonsordningen er dessuten et viktig verktøy for kommunene i deres arbeid med integrering av nyankomne. Loven stiller klare krav til kommunene og gir samtidig kommunen mulighet til å stille krav til den nyankomne.

1.1. Innhold i rapporten

Formålet med denne rapporten er å følge deltakere i Introduksjonsordningen etter avsluttet program og beskrive deres grad av integrering i arbeidslivet året etter. Opplegget er tenkt å være en årlig monitor hvor vi kan følge kohorter med personer som går ut av programmet. Hovedfokus fremover vil være på endring. Ikke bare endring i grad av deltakelse i arbeidsmarkedet fra ett kull til neste, men vi vil også følge opp kullene i årene fremover med en løpende statusrapportering. Denne første rapporten skiller seg derfor fra de senere ved at den gjør opp status på arbeidsmarkedet for introduksjonsprogramdeltakerne på kun ett tidspunkt, og dermed blir et utgangspunkt for å måle utviklingen i årene framover. Formålet er også på sikt å følge deltakere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

I kapittel 2 gis det en demografisk beskrivelse av deltakerne i Introduksjonsprogrammet og gruppen som

gikk ut av programmet i løpet av året 2005, samt en beskrivelse av graden av deltakelse.

I kapittel 3 beskrives status på arbeidsmarkedet per november 2006 for personene som gikk ut av programmet i løpet av 2005.

1.2. Definisjoner

Deltaker: Person som, i følge kommunenes rapportering til SSB, i løpet av referanseåret har vært registrert av en kommune som deltaker i introduksjonsprogrammet og mottaker av introduksjonsstøtte.

Kull/kohort: I denne rapporten følger vi de som har gått ut av introduksjonsprogrammet i løpet av kalenderåret 2005. Det vil si de som er registrert med en sluttdato i KOSTRA. De kan enten ha avsluttet ved fullført program eller avbrutt av andre årsaker som for eksempel overgang til arbeid. Neste år og framover vil vi, i tillegg til å beskrive status for et nytt kull, kunne følge opp utviklingen for tidligere kull.

Innvandrerbefolkningen består av personer med to utenlandsfødte foreldre: førstegenerasjonsinnvandrere som har innvandret til Norge, og personer som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet.

Flyktning/Flyktningbefolkning: I juridisk forstand omfatter begrepet "flyktninger" overføringsflyktninger og asylsøkere som har fått innvilget asyl. I SSBs oversikter brukes begrepet "flyktning" også om asylsøkere som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag etter søknad om asyl. I denne publikasjonen har vi valgt å dele inn denne flyktningbefolkningen i tre grupper: Primærflyktninger, familieinnvandrede til flyktninger og overføringsflyktninger.

Primærflyktning: I denne publikasjonen omfatter begrepet personer som har søkt asyl i Norge og fått innvilget enten asyl eller opphold på humanitære grunnlag. Jfr. <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/flyktninger/tab-2007-09-18-01.html>

Overføringsflyktninger: Flyktninger som får komme til Norge etter et organisert vedtak, vanligvis i samarbeid med FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR). Stortinget, etter forslag fra Regjeringen, fastsetter en kvote for hvor mange overføringsflyktninger Norge kan ta imot hvert år. Tidligere ble denne gruppen ofte kalt for kvoteflyktninger eller FN-flyktninger.

Familietilknyttet til flyktning: Oppholds- eller arbeidstillatelse som innvilges til nære familiemedlemmer til en person som selv har fått innvilget opphold i Norge på bakgrunn av en asylsøknad. Familieinnvandring gjelder i hovedsak ektefelle og barn under 18 år. I utgangspunktet har vi klassifisert disse som tre gjensidig utelukkende kategorier. I datagrunnlaget SSB får fra UDI finnes det et fåtall som er familiegjenforent med

overføringsflyktninger – disse er i denne rapporten gruppert sammen med øvrige familieinnvandrede. *Fødeland* er hovedsaklig mors bosted da personen ble født.

Landbakgrunn er eget, eventuelt mors, eventuelt fars utenlandske fødeland. Når begge foreldre er født i utlandet, er de i de aller fleste tilfelle født i samme land. I tilfeller der foreldrene har ulikt fødeland, er det mors fødeland som blir valgt.

Tiltak/kurs: Det sentrale tiltaket i ordningen er *norsk med samfunnskunnskap*. Samfunnskunnskapsdelen skal være på et språk deltakeren forstår.

I tillegg til vanlig norskundervisning tilbys også tiltak som er utenom tradisjonell klasseromsundervisning, for eksempel *språkpraksis* på en arbeidsplass. Språkpraksis er en del av norskopplæringen hvor deltakerne deler av uka utplasseres på en arbeidsplass for å få praktisere norsk språk i autentiske omgivelser.

Tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til arbeidslivet kan være *arbeidspraksis* eller andre tiltak i regi av NAV, *yrkesprøving*, dataopplæring osv. Yrkesprøving er en metode for realkompetansevurdering som dokumenterer både teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter.

1.3. Datagrunnlag

Registreringsskjema for introduksjonsstønad i KOSTRA

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenestoområder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås.

Data om deltakelse i Introduksjonsprogrammet innhentes av SSB gjennom KOSTRA systemet og skjema 11b *Registreringsskjema for introduksjonsstønad*. Det rapporteres inn årlig fra alle kommuner som har deltakere i introduksjonsprogram. Skjemaet kartlegger demografiske bakgrunnsvariabler, start- og stoppdato for deltakelse, kursaktivitet, status ved utgangen av året samt mottatt introduksjonsstønad. Med utgangspunkt i dette datamaterialet publiseres det årlig statistikk over deltakelse i forbindelse med KOSTRA publiseringen 15. juni på www.ssb.no/kostra/.

Sysselsettingsdata

Opplysninger om status på arbeidsmarkedet i november 2006 baserer seg på samme kilder som SSBs registerbaserte sysselsettingsstatistikk. Data for den

registerbaserte sysselsettingsstatistikken er basert på flere ulike registre. De viktigste er NAVs arbeidstakerregister, lønns- og trekkoppgaverregisteret og selvangivelsesregisteret administrert av Skatteministeriet, registeret over vernepliktige og sivilarbeidere fra henholdsvis Vernepliktsverket og Siviltjenesteadministrasjonen, og Enhetsregisteret/Bedrifts- og foretaksregisteret. Arbeidstakerregisteret er hovedkilden til data om lønnstakere, men lønns- og trekkoppgaverregisteret utgjør et viktig supplement ved at det fanger opp lønnstakerforhold som ikke er meldningspliktige til arbeidstakerregisteret. Begge registre har arbeidsforhold (jobber) som enhet. Selvangivelsesregisteret er hovedkilden til opplysninger om selvstendig næringsdrivende. Enhetsregisteret og Bedrifts- og foretaksregisteret gir opplysninger om bedriftene (arbeidsstedene). I tillegg nyttes supplerende data fra en rekke andre kilder: ARENA-registeret som gir data om arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak, registre over ansatte i stat i kommune, lønnsstatistikk for ansatte i privat sektor, sykefraværsregisteret mv. Avgrensingen av sysselsatte er altså basert på en rekke ulike kilder, og det er bygget opp et system i SSB for en samlet utnyttning av disse. Systemene omfatter moduler for konsistensbehandling mellom ulike datakilder, valg av viktigste arbeidsforhold og klassifisering som sysselsatt.

SSBs flyktingfil

KOSTRA-dataene blir koblet til flyktingfilen i SSB. Koblingsnøkkelen er her som ellers i SSB befolkningsstatistikksystem basert på fødselsnummer. Det betyr at deltakerne i introduksjonsordningen som vi ikke har mottatt fødselsnummer på vil falle bort. I de tilfeller hvor deltakerne er registrert i to kommuner, men med samme fødselsnummer (dubletter) vil den siste kommunen som deltakeren er registrert bosatt i legges til grunn. For 2005-rapporteringen manglet SSB opplysninger om fødselsnummer for 20 av deltakerne, noe som utgjorde 0,2 prosent av deltakerne. Omfanget av manglende fødselsnummer er altså ikke stort. Flyktingfilen inneholder alle flyktinger som en gang har blitt bosatt i Norge på pr dato 31.12 gjeldende år. En egen variabel, "registreringsstatus" forteller om flyktingen fortsatt er bosatt i landet.

SSBs flyktingfil er bygd opp over flere år, og bygger på flere datakilder. Det er bare laget statistikk over personer som er bosatt i Norge ved utgangen av året. Det gjennomføres fødselsnummerkontroller, samt logiske sumkontroller. I tillegg til de kontrollene som blir utførte i DSF, utfører SSB kontroller for statistiske formål.

De viktigste enkeltkildene for statistikkdataene til flyktingfilen er Det sentrale folkeregister (DSF) i Skattedirektoratet og Datasystem for utlendings- og flyktningsaker (DUF) i Utlendingsdirektoratet. DSF inngår som den viktigste kilden for data i hele SSBs

befolkningsstatistikksystem. Definerings av førstegangsinnvandringer for en flykting er helt og holdent basert på folkeregisterdata. For første bosettingsdato legges offisiell folkeregistreringsdato til grunn, ikke dato flyktingen først ankom Norge, slik at tid tilbrakt i asylmottak før eventuell bosetting regnes ikke med i beregninger av botid etc. Som for alle andre innregisteret i folkeregisteret gjelder regelen om at personer som "har til hensikt" å oppholde seg i landet utover 6 måneder skal innregistreres. Forskriftene til folkeregistreringsloven skal tolkes slik at flyktinger ikke skal registres som bosatt i Norge før de har fått tildelt sin første bostedskommune og flyttet dit. DUF overtok etter Fremkon og Flyktingregisteret (Flyreg) våren 2004. Sentrale opplysninger fra disse to registrene ble da tilpasset nye standarder og lagt inn i DUF, slik at noe av den informasjonen vi har om flyktinger bosatt før 2004 er hentet fra disse registrene. Den enkeltvariabelen i DUF som identifiserer flyktingbefolkningen er variabelen "vedtaksgrunn". Fra denne variabelen hentes også informasjon om flyktingen er primærflykting, overføringsflykting eller familieinnvandret (til en annen flykting).

2. Deltakelse i introduksjonsordningen

2.1. Flyktninger i Norge

Ved inngangen til 2006 bodde det om lag 117 000 personer med flyktningbakgrunn i Norge, 2,5 prosent av den totale folkemengden. 89 000 er primære flyktninger, mens resten (28 000) er kommet senere som familie-medlemmer.

I hele flyktningbefolkningen har 50 prosent bakgrunn fra Asia (med Tyrkia), 20 prosent fra Afrika og 25 prosent har bakgrunn fra Europa (og da i hovedsak Øst-Europa), vel 5 prosent kommer fra Latin Amerika. Blant overføringsflyktningene finner vi en mye høyere andel med bakgrunn fra Asia (75 prosent), mens vel 18 prosent har bakgrunn fra Afrika, og bare 5 prosent fra Europa og 1 prosent fra Latin-Amerika. Både blant primærflyktninger og familieigjenforente til flyktninger finner vi en langt høyere andel fra Europa og da i hovedsak fra Balkan. Ser vi på enkeltland finner vi flest bosatte i hele flyktningbefolkningen fra Irak, Somalia og Bosnia-Hercegovina med 16 000, 13 000 og 12 000 personer, til sammen utgjør flyktninger fra disse tre landene 35 prosent av alle flyktninger i Norge. I flyktningbefolkningen finner vi flyktninger fra hele 158 land og selvstyrte regioner.

2.2. Deltakelse i introduksjonsordningen

I løpet av 2005 deltok 8 500 personer i introduksjonsprogrammet (se tabell 2.2). Av disse var i overkant av 6 000, eller 71 prosent, fremdeles i ordningen ved utgangen av året. Deltakelse i ordningen var jevnt fordelt på fylkene, sett i forhold til antall innbyggere, men med noe flere deltakere i Nord-Norge og litt færre på det sentrale Østlandet. Av kommunene var det flest deltakere i Oslo, og deretter fulgte Bergen, Kristiansand og Trondheim. I 2005 var det flest deltakere fra Somalia, fulgt av Afghanistan, Irak og Russland. Av landene med flest deltakere hadde Afghanistan den høyeste andelen menn (70 prosent), mens Irak sto for den høyeste andelen kvinner (59 prosent). Det er personer mellom 18 og 55 år som har rett og plikt til å delta i introduksjonsordningen. Få av deltakerne befinner seg i de eldste aldersklassene. Flest er mellom 26 og 35 år, og kvinneandelen synker med alder.

Tabell 2.1. Flyktninger etter landbakgrunn per 1.1.2006

Landbakgrunn	Flyktninger
I alt	117231
Norge og Norden	151
Vest-Europa, med unntak av Tyrkia	309
Øst-Europa	29435
Nord-Amerika, Oseania	89
Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika, Tyrkia	87247
Utvalgte land	
Irak	15917
Somalia	12958
Bosnia-Hercegovina	12006
Iran	11107
Vietnam	10672
Serbia og Montenegro	8117
Sri Lanka	6033
Afghanistan	5766
Chile	4465
Russland	3405
Etiopia	2122
Kroatia	1776
Eritrea	1669
Tyrkia	1660
Pakistan	1410
Polen	1157
Makedonia	1052

Kilde: SSB, Befolkningsstatistikk.

Tabell 2.2. Deltakere i introduksjonsprogrammet, etter programstatus ved utgangen av året. 2005 og 2006

Programstatus ved utgangen av året	År	
	2005	2006
I alt	8530	8796
Ingen registrering	42	41
Avsluttet på grunn av endt program	1230	1992
Avbrutt på grunn av lønnet arbeid	352	515
Avbrutt på grunn av flytting	278	302
Avbrutt på grunn av uteblivelse	149	134
Avbrutt/opsigelse på grunn av sykdom/permisjon	432	403
Deltakelsen er ikke avsluttet i løpet av rapporteringsåret	6047	5409

Kilde: KOSTRA/Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Andel deltakere i den aktuelle perioden gir et anslag på grad av deltakelse i ordningen. Innvandrere fra Burma, Burundi og Liberia har den høyeste andelen av deltakere uansett oppholdsgrunnlag. Dette reflekterer en høy andel av nyankomne flyktninger fra disse landene, samtidig som de i stor grad er overføringsflyktninger eller såkalte FN-flyktninger. Landene i den andre enden av skalaen, som Serbia og Montenegro, har en relativt høy prosent familieinnvandrere og familie-

gjenforente til personer med opphold på humanitært grunnlag. Den siste gruppen hadde i deler av 2004 ikke rett til deltakelse i introduksjonsprogrammet.

2.3 Grad av deltakelse i ordningen

For en mer nøyaktig tallfesting av graden av deltakelse i introduksjonsprogrammet ser vi kun på graden av deltakelse blant primærflyktninger og overføringsflyktninger, og ikke familiegjenforente flyktninger. Stor variasjon i perioden i regelverket for hvem som hadde rett og plikt til deltakelse gjør at vi ikke kan tallfeste denne gruppen blant familiegjenforente for utregning av grad av deltakelse. Dette hindrer selvfølgelig ikke at vi i resten av analysen fullt ut kan beskrive de familiegjenforente som faktisk deltar i programmet.

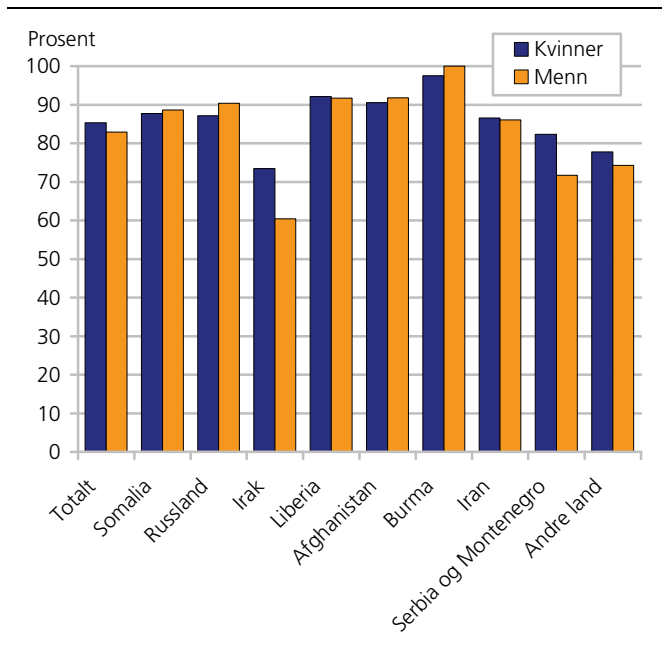
I løpet av 2004-2005 var det flere endringer når det gjaldt hvem introduksjonsprogrammet skal omfatte. 14. desember 2004 vedtok Stortinget at familie-medlemmer som kom på familiegjenforening med personer som har fått opphold på humanitært grunnlag etter søknad om asyl, skulle tas ut av personkretsen med rett og plikt til introduksjonsprogram. Samtidig ble disse lagt til gruppen som kommunen kan velge å tilby program for. Begrunnelsen for dette var endringene i utlendingsloven og kravet til økonomisk underhold for at denne persongruppen skal få innvilget familiegjenforening. I underholdskravet ligger at herboende selv har ansvar for å forsørge sine familie-medlemmer. Endringen trådte i kraft 7. januar 2005.

Dernest ble det vedtatt av Stortinget den 21. desember 2005 at familiegjenforente til personer med opphold på humanitært grunnlag etter søknad om asyl, skulle bli tatt inn igjen i personkretsen som har rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram. Bakgrunnen var blant annet et ønske om å legge til rette for at kvinner får mulighet til å delta i kvalifisering, slik at de lettere blir i stand til å delta aktivt i yrkes- og samfunnsniv. Det ble imidlertid ikke gjort endringer i kravet om herboendes plikt til underhold. Denne endringen trådte i kraft 1. januar 2006. (Brantzæg 2006)

Med dette som bakgrunn må vi konstatere at tilgjengelig data ikke gir grunnlag for en nøyaktig tallfesting av familiegjenforente flyktninger som ble bosatt i året 2004 med rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogrammet. Det er kun grunnlag for å si noe om graden av deltakelse blant primærflyktninger og overføringsflyktninger.

Vi ser på andelen av de med rett og plikt som faktisk har deltatt i programmet. Vi tar utgangspunkt i personer mellom 18-55 år i gruppa som ble bosatt i året 2004 (nevner), og sammenligner med personer fra samme gruppe som er registrert med deltakelse i introduksjonsprogrammet i løpet av årene 2005 og 2006 (teller). Se figur 2.1.

Figur 2.1. Prosentandel av primær- og overføringsflyktninger 18-55 år bosatt i 2004 som er registrert som deltakere i introduksjonsprogrammet i løpet av 2005-2006. Utvalgte land



Regnet på denne måten er den samlede deltakerandelen for primær- og overføringsflyktninger som ble bosatt i 2004 på 84 prosent, 85 for kvinner og 83 for menn.

Figur 2.1 viser grad av deltakelse i introduksjonsordningen for menn og kvinner fra de landene med flest deltakere i ordningen. Høyest grad av deltakelse finner vi blant flyktninger fra Burma. I utvalget vi har sett på deltar 100 prosent av menn med Burma som landbakgrunn, 98 prosent av kvinnene. Gruppen flyktninger fra Burma i Norge er foreløpig relativt liten og er preget av en meget høy andel av overføringsflyktninger samt generelt kort botid. Lavest grad av deltakelse finner vi blant flyktningene fra Irak, 60 prosent for menn og 73 prosent for kvinner. Flyktninger fra Irak er den største gruppen flyktninger i Norge. De fleste er primærflyktninger, det vil si personer som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag.

Det bør også nevnes at i den grad en flyktning har blitt bosatt i 2004 og rukket å delta i, samt avslutte, introduksjonsprogrammet samme år, har vi ikke datagrunnlag til å fange opp denne deltakelsen. Hun vil da finnes i nevneren, men ikke i telleren i utregningen av deltakerandel.

2.4. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005

Denne første versjonen av monitoren vil ha et hovedfokus på gruppen av deltakere som gikk ut av programmet i løpet av 2005, uavhengig av om deltakerne fullførte programmet, avsluttet på grunn av overgang til arbeid eller avsluttet programmet av andre årsaker.

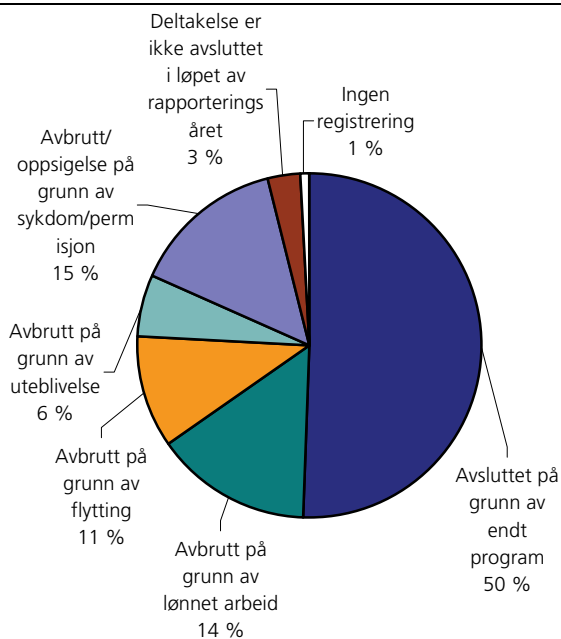
Et alternativt fokus kunne være å bare følge gruppen som har gått hele programmet og avsluttet etter fullgått løp, for der med å legge et grunnlag for å måle effekten av hele programmet for deltakerne. Når vi velger å fokusere på alle som har deltatt (og så avsluttet eventuelt avbrutt) programmet er dette fordi overgang til arbeid sees på som et av hovedmålene med ordningen, det er altså et mål i seg selv. For å måle effekten av programmet må vi samtidig ta med dem som avslutter på grunn av andre årsaker. I alt hadde 2314 personer sluttdato i løpet av 2005. Noen av disse (2,3 prosent) har senere utvandret, døde eller kan ikke gjenfinnes i registrene. Disse er utelatt fra den videre analysen. Slik at i alt har vi 2261 personer, bosatte i Norge per november 2006. Dette er gruppen vi ser nærmere på. I det følgende vil vi beskrive denne gruppen som har en sluttdato en eller annen gang i løpet av året 2005 som "Målgruppen". Det er viktig å være klar over at denne gruppen da vil omfatte personer som har avsluttet program i januar 2005, så vel som desember 2005 og når arbeidsmarkedsstatus for denne gruppen gjøres opp i november 2006 vil alle ha hatt fra nesten ett opp til nesten to år fra de gikk ut av ordningen til deres status blir målt.

Personer som har deltatt i introduksjonsordningen i 2006 vil ikke bli inkludert i denne utgaven av monitoren, til det vil de ha for kort botid – og for få av dem vil ha hatt mulighet til å fullføre fullt introduksjonsprogram på referansepunktet som vil være november 2006 (se kapittel 3). Disse kommer med først i neste monitor.

Målgruppen etter status ved utgangen av året

Halvparten av de 2261 deltakerne som gikk ut av programmet i 2005 hadde gått et fullt introduksjonsløp og avsluttet etter endt program. For drøye 28 prosent har det blitt innrapportert avbrudd på grunn av overgang til lønnet arbeid. Her må det legges til at avbrudd på grunn av overgang til utdanning ikke har vært et alternativ oppgitt i KOSTRA slik at flere i denne kategorien nok har avsluttet på grunn av overgang til utdanning. På KOSTRAS hjemmesider har det i innrapportertingsperioden stått en oppfordring om å innregistrere deltakere som har avbrutt til fordel for utdanning inn under dette svaralternativet. Vi har imidlertid ingen indikasjoner på hvor mange som har gjort dette. Innrapporteringsskjemaet for 2008 har for øvrig blitt endret og overgang til utdanning er et eget svaralternativ. 11 prosent har avbrutt på grunn av flytting, 6 prosent på grunn av uteblivelse og 15 prosent på grunn av sykdom eller permisjon. Videre er det en liten gruppe på 3 prosent, eller 66 personer, som i KOSTRA er registrert med en sluttdato i 2005 samtidig som det blir oppgitt at de fremdeles er i ordningen ved slutten av året. At over halvparten av disse er i jobb/utdanning året etter, gjør at vi velger å behandle de som ute av programmet tross i motstridende opplysninger i de to datakildene.

Figur 2.2. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 (har sluttdato dette året) etter registrert status i KOSTRA ved utgangen av året



Kilde: KOSTRA.

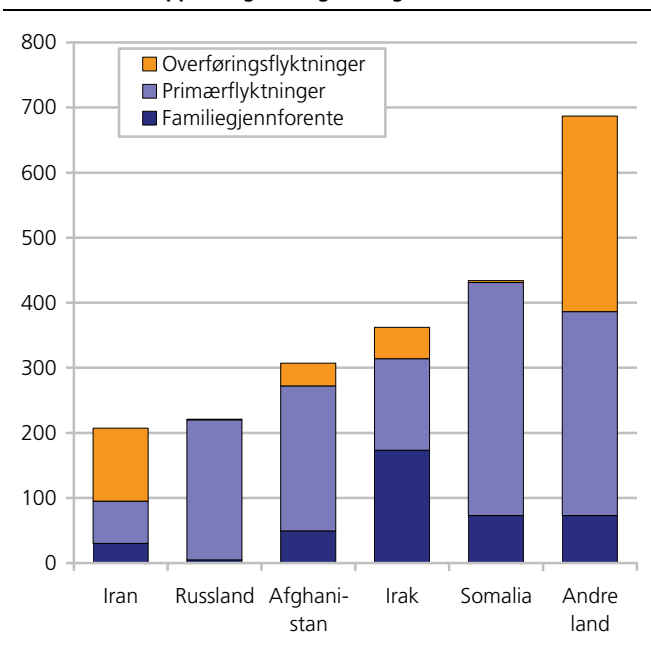
Vi ser av tabell 2.3 at vi med vår avgrensning av målgruppen fanger opp vel fjerdeparten av deltakerne i introduksjonsordningen i 2005. Blant alle som deltok i ordningen i 2005 utgjorde de fem største landgruppene, deltakere fra Somalia, Irak, Afghanistan, Russland og Iran 65 prosent av deltakerne. I målgruppen, det vil si de som avsluttet eller avbrøt i 2005, utgjør de samme fem landgruppene nesten 70 prosent, i vår videre forståelse av hvordan det går med målgruppen på arbeidsmarkedet er det viktig å ha i mente at resultatene i sterk grad vil preges av deltakere fra disse fem landene.

Tabell 2.3. Flyktningbefolkningen per 1.1.2006, deltakere i introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 og personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 etter landbakgrunn

Landbakgrunn	Flyktning-befolkningen	Deltakere i introduksjons-ordningen 2005	Personer som gikk ut av introduksjons-ordningen i løpet av 2005	Andel som gikk ut av ordningen (prosent)
I ALT	117231	8530	2261	27
Somalia	12958	1806	438	24
Irak	15917	1027	374	36
Afghanistan	5766	1244	312	25
Russland	3405	1022	228	22
Iran	11107	476	210	44
Liberia	839	401	106	26
Serbia og Montenegro	8117	309	88	28
Burundi	700	188	45	24
Burma	832	495	40	8
Etiopia	2122	171	36	21
Det palestinske området	622	80	35	44
Kongo	878	156	33	21
Sierra Leone	267	46	31	67
Kina	449	98	25	26
Bosnia-Hercegovina	12006	31	21	68
Sudan	628	103	21	20
Andre	40618	877	218	25

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 2.3. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter oppholdsgrunnlag. Utvalgte land. Absolutte tall



Som det går fram av figur 2.3 var det stor variasjon i oppholdsgrunnlag for de største landene. Av de som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 var nesten 60 prosent primærflyktninger (FLU), det vil si personer som har søkt og fått innvilget asyl i Norge. Gruppene overføringsflyktninger (OFF) og familiegjenforente til flyktning (FAM) var omtrent like store på rundt 20 prosent.

Over halvparten av iranerne var overføringsflyktninger. Ellers kom det få overføringsflyktninger fra de fem største landene. Fra Irak, på den annen side, var nesten halvparten familiegjenforente flyktninger. Ellers dominerte primærflyktningene de fem største landene.

Tabell 2.4. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 etter landbakgrunn og kjønn. Utvalgte land. Prosent

Landbakgrunn	Kvinner	Menn	I alt
I ALT	43	57	100
Somalia	40	60	100
Irak	57	43	100
Afghanistan	28	72	100
Russland	43	57	100
Iran	44	56	100
Liberia	40	60	100
Serbia og Montenegro	55	45	100
Burundi	47	53	100
Myanmar	48	53	100
Etiopia	33	67	100
Det palestinske området	17	83	100
Kongo	45	55	100
Sierra Leone	45	55	100
Kina	40	60	100
Bosnia-Hercegovina	48	52	100
Sudan	33	67	100
Andre	49	51	100

Kilde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Menn i flertall blant deltakerne

Det er en klar overvekt av menn blant deltakerne i introduksjonsordningen (55 prosent), så også blant deltakerne i målgruppen (57 prosent). Blant de store landgruppene skiller deltakere fra Irak seg ut med en overvekt av kvinner (57 prosent). Se tabell 2.4. Dette kan trolig sees i sammenheng med den store gruppen av enslige mannlige irakiske flyktninger som kom til Norge tidlig på 2000-tallet. Senere har det ankommet flere kvinnelige flyktninger som familiegjenforente til disse slik at blant deltakerne i vår målgruppe får vi en overvekt av kvinner. For flyktninger fra Afghanistan ser vi en klar overvekt av mannlige deltakere (72 prosent), som avspeiler at det har vært en klar overvekt av mannlige afghanske flyktninger som har innvadrert til Norge de siste årene. Ved siden av Irak er det bare blant deltakere fra Serbia Montenegro at vi finner en overvekt av kvinner.

Tabell 2.5. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 etter største programkommuner og kjønn

	Totalt	Menn	Kvinner	Prosent	
				Menn	Kvinner
I alt	2261	1285	976	57	43
Bergen	173	116	57	67	33
Oslo	171	76	95	44	56
Kristiansand	136	77	59	57	43
Trondheim	96	54	42	56	44
Bærum	77	34	43	44	56
Bodø	53	34	19	64	36
Tromsø	46	17	29	37	63
Harstad	44	31	13	70	30
Bamble	36	20	16	56	44
Drammen	32	18	14	56	44
Andre	1397	808	589	58	42

Kilde: Kostra. SSB.

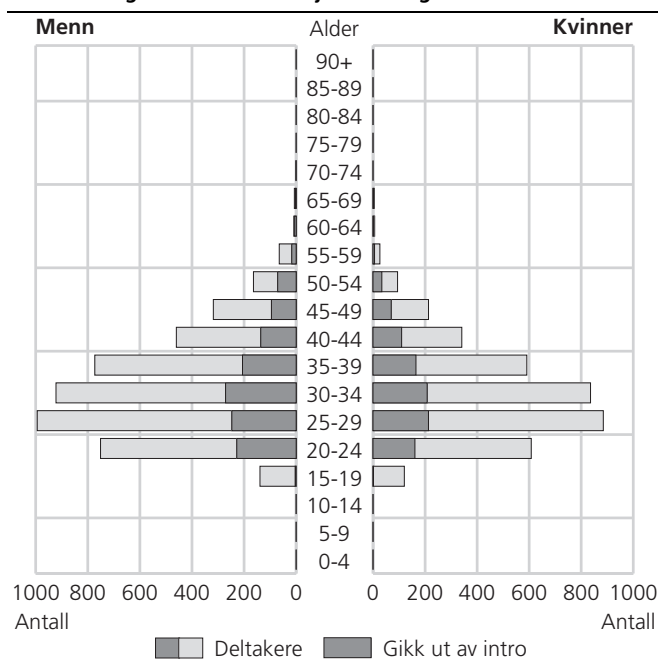
Tabell 2.6. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005 etter alder ved utgangen av 2006

Alder	I alt	Antall		Prosent	
		Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	2261	1285	976	100	100
18 - 25	458	263	195	20	20
26 - 35	946	522	424	41	43
35 - 45	572	317	255	25	26
45 - 55	251	160	91	12	9
56 ->	34	23	11	2	1

Kilde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Bergen er den kommunen hvor det største antallet personer gikk ut av introduksjonsprogrammet i løpet av 2005, tett fulgt av Oslo. Henholdsvis 173 og 171 personer. Se tabell 2.5. I Bergen utgjorde det 40 prosent av samtlige deltakere i 2005, i Oslo 26 prosent. Antallet personer som går ut av programmet reflekterer hvor mange kommunen har i introduksjonsprogram, men også hvor lenge kommunen har vært i gang med et omfattende tilbud. Variasjonen i kjønnsfordeling vil trolig henge sammen med hvilke grupper som dominerer blant deltakerne i den enkelte kommune.

Figur 2.4. Befolkningspyramide. Deltakere totalt og personer som gikk ut av introduksjonsordningen 2005. Absolutte tall



Kilde: KOSTRA/Registerbasert sysselsettingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Mange unge voksne i deltakergruppen

Som figur 2.4 og tabell 2.6 viser er det i alle aldersklasser en overvekt av menn, med klareste overvekt i de eldste aldersgruppene. Vel 20 prosent av målgruppen er under 26 år. Dette er en gruppe som nok trolig i større grad enn dem i de eldre årsklassene vil delta i utdanningsystemet etter å ha deltatt i introduksjonsordningen. Vi finner vel 2/3 av deltakerne i målgruppen i aldersgruppen 26-45 år. Dette en aldersgruppe som i utgangspunktet skal ha høy sysselsetting. Vi finner også et fåtall deltakere som er over 55 år og som i utgangspunktet ikke er omfattet av loven, kommunene kan imidlertid etter vedtak velge å også gi personer over 55 år tilbud om program.

3. Status på arbeidsmarkedet i november året etter

3.1. Status i november 2006

Koblingen til registerdata for november 2006 viser at 58 prosent av de som gikk ut av introduksjonsordningen i løpet av 2005 var sysselsatt eller under utdanning i november 2006. 12 prosent var registrert arbeidsledig eller på tiltak. Mens 30 prosent hadde annen eller ingen registrering. Se tabell 3.1. Av de som avsluttet etter fullgått program var hele 65 prosent sysselsatt eller under utdanning.

Datagrunnlaget gir oss et relativt finmasket bilde over hvor vi finner igjen personene som gikk ut av introduksjonsprogrammet. Men for statistikk og analyseformål har vi valgt å aggregere status i november 2006 til en tredeling. Ellers ville man fort ende opp med for små tall i hver kategori til at det lot seg publisere av personvern hensyn. Vi mener følgende tredeling er en god måte å beskrive grad av tilknytning til arbeidslivet på.

Kategorien *sysselsatt/utdanning* som totalt gjelder for 1318 personer er satt sammen av de som er kun registrert som sysselsatte, de som kun er registrert som under utdanning og de som er registrert med en kombinasjon av sysselsetting og utdanning, henholdsvis 861, 253 og 205 personer.

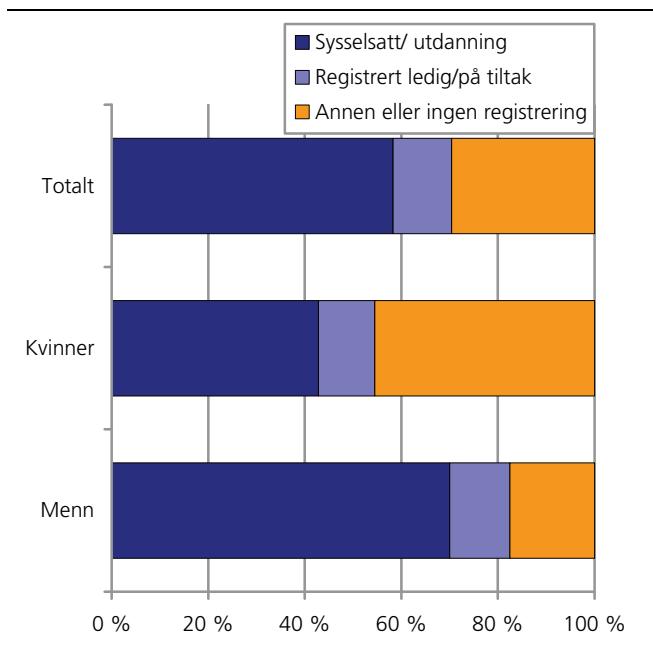
Kategorien *registrert ledig/på tiltak* utgjør totalt 274 personer. Den er satt sammen av de som vi finner igjen som registrert ledige hos NAV, 172 personer, og de som deltar på ordinært arbeidsmarkedstiltak, 102 personer. Personer som inngår i denne kategorien må kunne sies å ha en betydelig større grad av tilknytning til arbeidslivet enn de i tredje og siste kategori da de er inne i et aktivt løp rettet mot sysselsetting.

Den tredje og siste kategorien er de som har *annen eller ingen registrering* per november 2006, totalt 669 personer. Disse har den svakeste graden av tilknytning til arbeidsmarkedet. Av disse er 61 registrert som yrkeshemmet hos NAV, 29 som langtidssykemeldt eller under rehabilitering, 8 er uførepensjonert, 381 er ikke registrert i noen av de tilgjengelige datakildene, mens 190 er registrert som mottakere av sosialhjelp i november måned 2006.

Tabell 3.1. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter kjønn og status på arbeidsmarkedet i november 2006

	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering
I alt	2261	1318	274	669
Menn	1285	900	160	225
Kvinner	976	418	114	444

Figur 3.1. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter kjønn og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent



Kjønn

Av de som var kommet i arbeid eller utdanning var det nesten dobbelt så stor andel av menn som av kvinner. Se tabell 3.1. Mens det blant de som har liten eller ingen tilknytning til arbeidslivet er dobbelt så stor andel av kvinnene. Kjønnforskjellen i deltakelse i utdanning er betydelig mindre enn i deltakelse i arbeidslivet. Menn er litt oftere enn kvinner registrert som arbeidssøkende, mens kvinner i litt større grad deltar på tiltak.

Alder

Yngre deltakere ser ut til i større grad gå over i arbeid og utdanning enn de eldre. I aldersgruppen 18-25 år utgjør de i arbeid og utdanning hele 67 prosent. Se figur 3.2. Det er vel og merke i denne aldersgruppen at utdanningskomponenten gjør mest av seg. 31 prosent er kun i arbeid, mens henholdsvis 21 og 15 prosenter er kun under utdanning eller under utdanning kombinert med arbeid. Introduksjonsstønaden for de som er under 25 år utgjør kun 2/3 av stønaden til de som er eldre. Dette skal være et økonomisk insentiv for overgang til utdanning og tilhørende finansieringsordninger.

Mens graden av deltakelse i arbeidsmarked og utdanning synker med alderen, øker sannsynligheten for å være registrert ledig eller delta på tiltak opp til 45 års alder før den synker igjen. Andelen personer med annen eller ingen registrering øker litt med alder før den gjør et betydelig hopp opp til over 60 prosent for de 56 år og over. Dette utslaget forsterkes av at så å si alle som er blitt uføretrygdet er 56 og over. Denne aldersgruppen består vel og merke kun av 34 personer til sammen.

Programstatus ved utgangen av året

For alle deltakerne i introduksjonsprogrammet registreres status ved utgangen av rapporteringsåret. Dette gjelder også for de som avsluttet eller avbrøt programmet på grunn av overgang til arbeid i løpet av året. Ikke overraskende er det personer som har avbrutt programmet som har den høyeste andelen i arbeid/utdanning i november 2006. Kun 8 prosent av disse har annen eller ingen registrering. Se figur 3.3.

Nest etter de som avbrøt på grunn av overgang til arbeid er det de som fullførte hele introduksjonsprogrammet som gjør det best i arbeidsmarkedet. Av disse er 65 prosent i arbeid/utdanning og 13 prosent ledig/på tiltak.

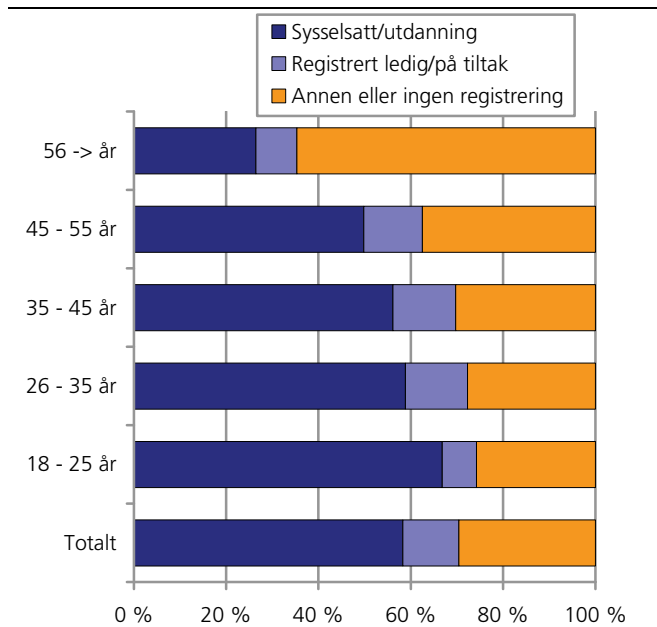
De som har avbrutt programmet på grunn av sykdom eller permisjon (328 personer) har den høyeste andelen utenfor arbeidsmarkedet i november 2006. Det er viktig å påpeke at permisjon knyttet til svangerskap vil falle i denne kategorien. Men vi kan ikke tallfeste hvor mange de utgjør.

Gruppen som avbrøt på grunn av flytting (244 personer) har ikke automatisk rett til introduksjonsstønad og program i eventuell ny bostedskommune. Over halvparten av disse er i arbeid eller utdanning året etter de avbrøt programmet.

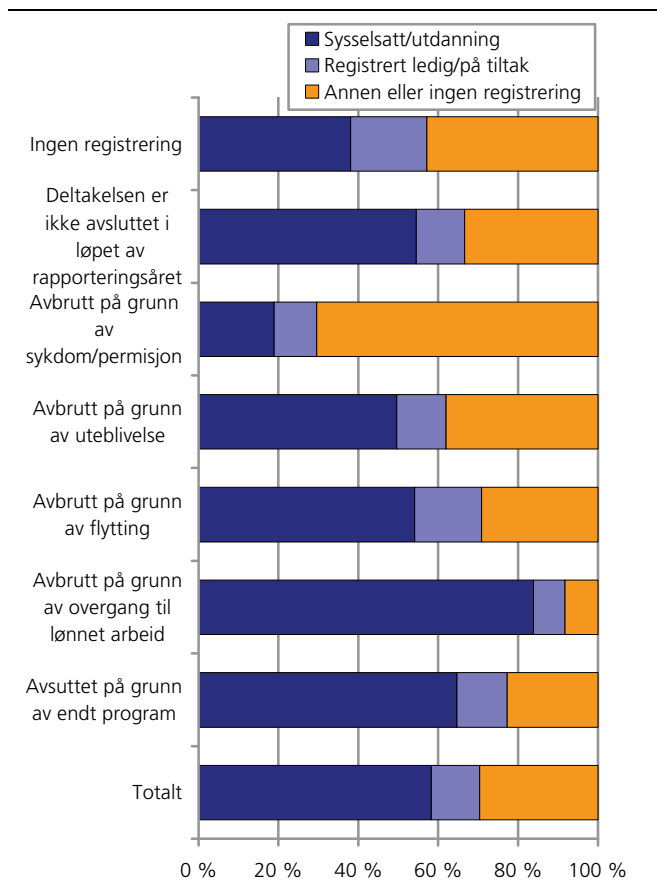
Som det går fram av tabell 3.2 er det en liten gruppe på 66 personer som i KOSTRA er registrert med en sluttdato i 2005 samtidig som det blir oppgitt at de fremdeles er i ordningen ved slutten av året. At over halvparten av disse er i jobb/utdanning året etter, gjør at vi velger å behandle de som ute av programmet tross i motstridende opplysninger i de to kildene.

For de første årgangene med data fra KOSTRA om introduksjonsordningen er kategorien *Avbrutt på grunn av overgang til utdanning* ikke med. For senere årganger er den innarbeidet.

Figur 3.2. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter alder og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent

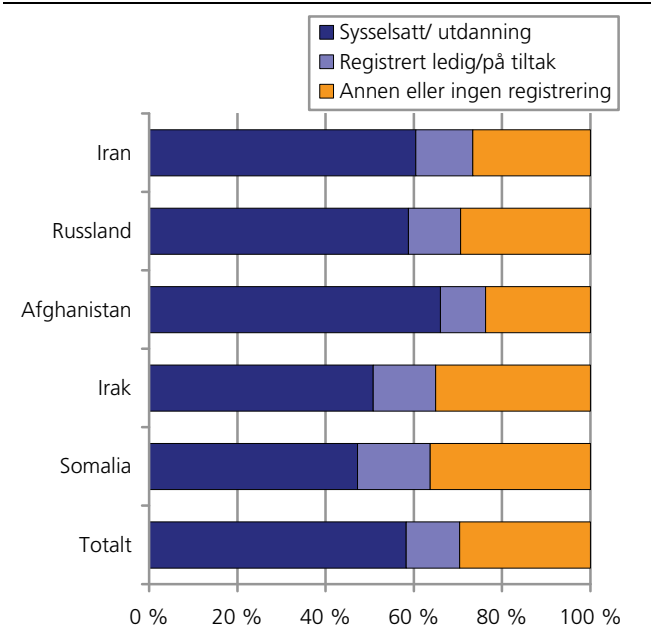
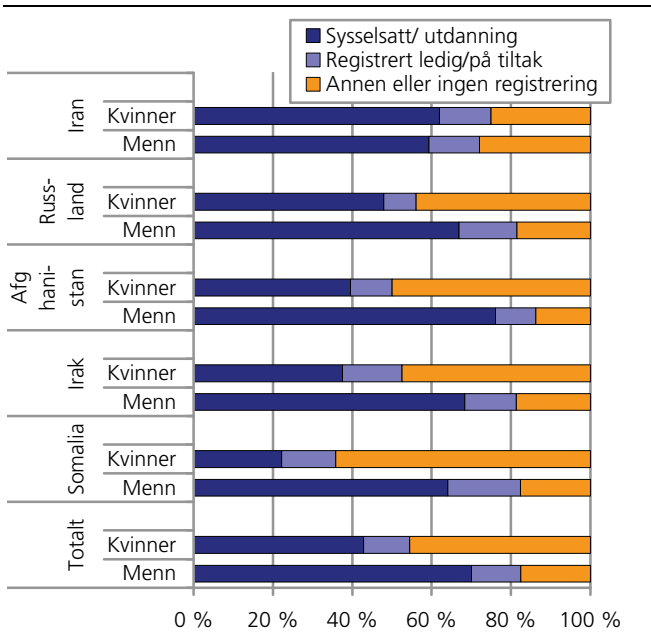


Figur 3.3. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter programstatus ved utgangen av 2005 og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent



Tabell 3.2. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter programstatus ved utgangen av 2005 og status på arbeidsmarkedet i november 2006

Status ved utgangen av 2005	Status i november 2006			
	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/ på tiltak	Annen eller ingen registrering
Totalt	2261	1318	274	669
Avsluttet på grunn av endt program	1145	741	144	260
Avbrutt på grunn av overgang til lønnet arbeid	328	275	26	27
Avbrutt på grunn av flytting	244	132	41	71
Avbrutt på grunn av uteblivelse	129	64	16	49
Avbrutt på grunn av sykdom/permisjon	328	62	35	231
Deltakelsen er ikke avsluttet i løpet av rapporteringsåret	66	36	8	22
Ingen registrering	21	8	4	9

Figur 3.4. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006. Utvalgte land**Figur 3.5. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006. Utvalgte land**

Landbakgrunn

Blant de fem store deltakerlandene varierte andelen som var kommet i arbeid eller utdanning fra 47 prosent for de med bakgrunn fra Somalia til 66 prosent for de fra Afghanistan. Somalia hadde videre den største andelen registrert ledig eller på tiltak med 16 prosent, mens Afghanistan hadde lavest andel ledige eller på tiltak med 10 prosent. I den andre enden hadde Somalia og Irak andelsmessig flest med den laveste graden av arbeidsmarkedstilknytning, det vil si annen eller ingen registrering, med henholdsvis 36 og 35 prosent. Afghanistan hadde den laveste andelen i denne kategorien med 24 prosent. Se figur 3.4 og vedleggstabell A5.

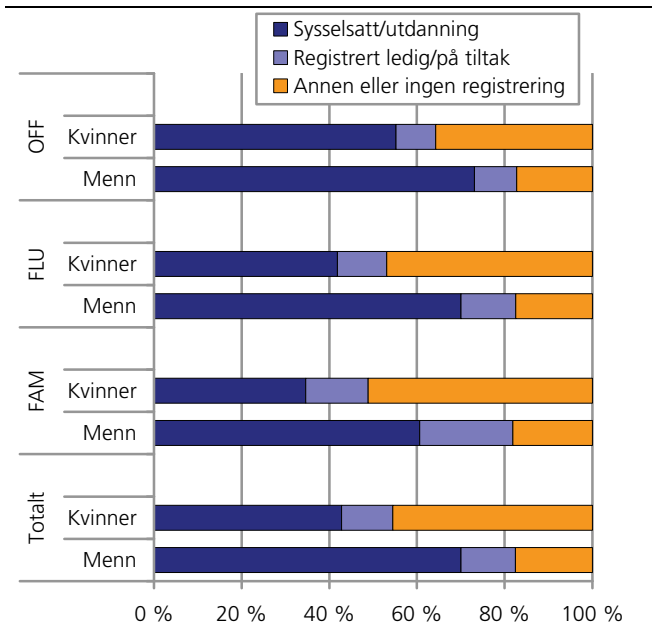
Kjønn

Som figur 3.5 viser er kjønnsforskjellen i graden av deltakelse i arbeidslivet betydelig. Særlig for de med bakgrunn fra Somalia, Afghanistan og Irak. Forskjellen er også betydelig for de fra Russland, mens kvinner og menn fra Iran har omtrent denne samme graden av deltakelse i arbeidslivet. Mens kvinner fra Iran har den høyeste deltakelsen i arbeid og utdanning blant kvinner fra de fem største landene med 62 prosent, kommer mennene fra Iran dårligst ut for menn med 59 prosent. Lavest andel i arbeid og utdanning har kvinner fra Somalia med 22 prosent. Høyest andel for menn med 76 prosent har mennene fra Afghanistan. Mennene fra Afghanistan har samtidig den laveste andelen både av ledige/på tiltak og personer med annen eller ingen registrering, med henholdsvis 10 og 14 prosent. Flest registrert ledig eller på tiltak er det blant menn fra Somalia (18 prosent) og kvinner fra Irak (15 prosent).

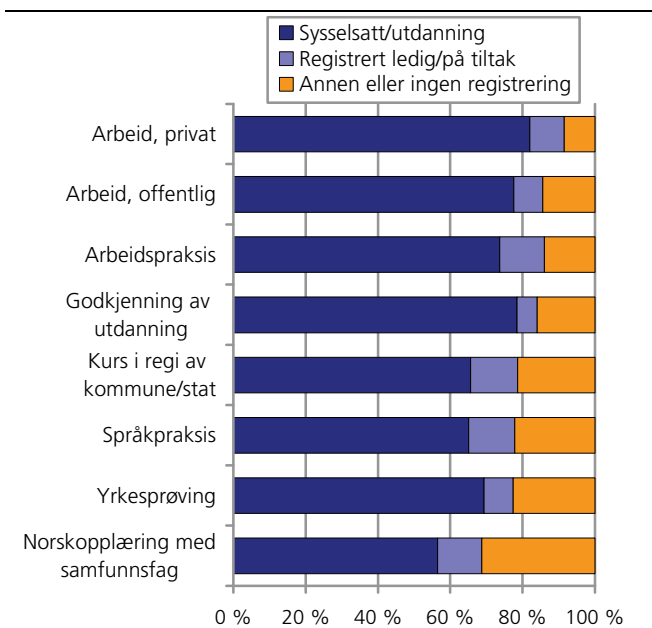
Oppholdsgrunnlag

Deltakelse i arbeidslivet året etter introduksjonsprogram ser også ut til å variere etter oppholdsgrunnlag. Personer som er kommet til Norge som overføringsflyktninger (OFF) har den høyeste andelen i arbeid/utdanning med 65 prosent. Denne gruppen består nesten av dobbelt så mange menn som kvinner. Se figur 3.6. Primærflyktninger (FLU), det vil si personer som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag, ligger ikke langt etter i andel i arbeid eller utdanning med 61 prosent. Blant personer kommet til Norge som familiegjenforente til flyktning (FAM) var kun 41 prosent i arbeid/utdanning. I gruppen familiegjenforente som har ingen eller annen registrering i november 2006 var ni av ti personer kvinne.

Figur 3.6. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter oppholdsgrunnlag, kjønn og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent



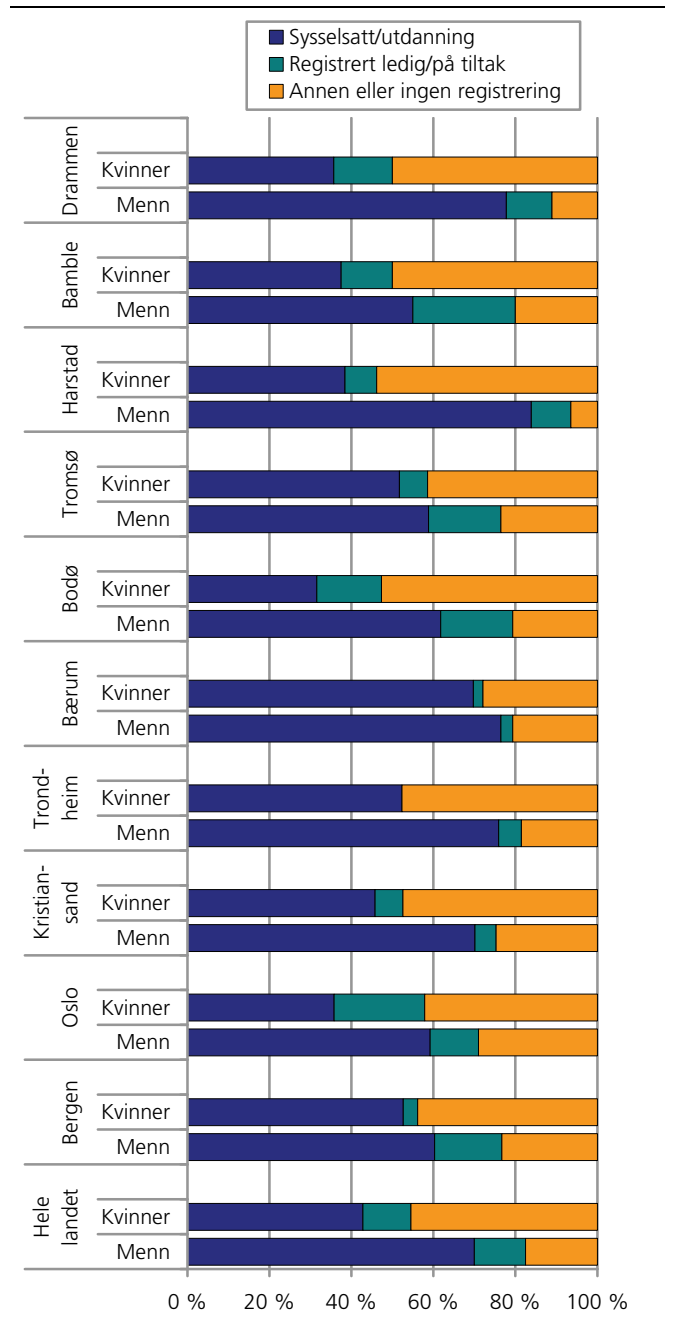
Figur 3.7. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter kurs/tiltak i programmet og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent



Tiltak/kurs

Norskopplæring med samfunnsfag utgjør hovedbestanddelen av introduksjonsprogrammet og så å si alle i introduksjonsprogrammet er registrert med deltakelse der. Deltakelse i ett eller flere av de andre kursene eller tiltakene kommer altså i stor grad i tillegg til hovedkurset. Som det går fram av figuren under ser det ut til å være en klar sammenheng mellom all deltakelse i kurs og tiltak utover norskopplæring med samfunnsfag og en nærere tilknytning til arbeidslivet året etter. Se figur 3.7.

Figur 3.8. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter programkommune og status på arbeidsmarkedet i november 2006. Prosent



Ikke overraskende er det en klar sammenheng mellom deltakelse i opplegg som har en direkte tilknytning til en arbeidsgiver og graden av deltakelse i arbeidslivet året etter. Men det er her viktig å påpeke at de mer arbeidsrelaterte tiltakene som scorer høyt i figuren over ofte kommer sent i programløpet når deltakeren har opparbeidet bedre språkkompetanse. Gruppen som har deltatt i norskopplæring med samfunnsfag vil i større grad bestå av personer som har avbrutt programmet tidlig.

Programkommune

Det ser ut til å være relativt stor variasjon mellom kommuner i status for introduksjonsprogramdeltakerne i november 2006. Figuren under tar utgangspunkt i de største kommunene etter programdeltakelse og viser de kommunene hvor flyktingene deltok i introduksjonsprogrammet. Figuren sier ingen ting om i hvilke grad personene fortsatt er bosatt og eventuelt sysselsatt i samme kommune per november 2006. Variasjonene reflekterer trolig i stor grad egenskaper ved, og sammensetningen av, gruppen introduksjonsprogramdeltakere i kommunen mer enn egenskaper ved programkommunen. Se figur 3.8.

Kjønnsforskjellen i deltakelse i arbeidslivet er minst blant deltakerene fra Bærum kommune og størst blant de fra Harstad. Men samtidig har mannlige deltakere fra Harstad den høyeste graden av deltakelse i arbeidslivet av alle. Videre er det stor variasjon i andelen som finnes igjen som registrerte arbeidsledige eller på arbeidsmarkedstiltak hos NAV. Dette utgjør relativt få i Trondheim og Bærum, mens det er relativt mange i Bamble, Bodø og Oslo.

3.2. Næringsfordeling blant de sysselsatte

I alt 58 prosent eller 1066 personer i målgruppen for denne rapporten fra sysselsatt per november 2006. 754 var menn og 312 var kvinner. Tabellen under viser hvordan disse fordelte seg etter næring. Den mest markante kjønnsforskjellen i menns favør er innen industrien (19 prosent av mennene og 2 prosent av kvinnene), men kvinner dominerer innen helse- og sosialtjenester (46 prosent). Nesten halvparten av kvinnene som kommer fra introduksjonsprogrammet finner vi igjen i disse næringene. Se tabell 3.3.

Videre kan det være interessant å sammenligne næringsfordelingen blant introduksjonsprogramdeltakerne med den for hele befolkningen og den for alle ikke-vestlige innvandrere. Da ser vi at personene i vår målgruppe er overrepresentert innenfor industrien. Spesielt innen for nærings- og nytelsesmiddelindustrien, der også i forhold til ikke-vestlige innvandrere generelt. Gruppen er på den annen side underrepresentert i bygg og anlegg. Se tabell 3.4.

Tabell 3.3. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 som er sysselsatte i november 2006 etter kjønn og næring. Prosent

	I alt	Menn	Kvinner
I alt	100	100	100
01-05 Jordbruk, skogbruk og fiske	1	1	.
10,12-37 Industri og bergverksdrift	14	19	2
Av dette:			
15-16 Nærings- og nytelsesmiddel industri	7	9	2
27-28 Metall- og metallvareindustri	2	3	.
34-35 Transportmiddelindustri	2	3	.
11 Utvinning av råolje og naturgass	.	.	.
40-41 Kraft- og vannforsyning	.	.	.
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	4	6	1
50-55 Varehandel, hotell- og restaurant	20	20	19
Av dette:			
51 Agentur og engroshandel	2	2	1
52 Detaljhandel og reparasjon av varer	7	7	7
55 Hotell- og restaurantvirksomhet	10	10	11
60-64 Transport og kommunikasjon	8	10	2
70-74 Forrtjenesteyting, eiendomsdrift	19	21	12
Av dette:			
74 Annen forretn tjenesteyting	17	19	12
75 Offentlig adm, forsvar, trygdeordn	4	3	7
75-99 Off Forv og annen tjenesteyting	34	21	64
Av dette:			
80 Undervisning	4	2	7
85 Helse- og sosialtjenester	23	13	46
92 Kulturell tjenesteyting og sport	.	.	.
93 Annen personlig tjenesteyting	2	1	4

Tabell 3.4. Sysselsatte i hele befolkningen, blant ikke-vestlige innvandrere og personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter næring i november 2006. Prosent

Næring	Sysselsatte		
	Hele befolkningen	Ikke-vestlige innvandrere	Introduksjonsprogramdeltakere
0-9 I alt medregnet uoppgitt	100	100	100
01-05 Jordbruk, skogbruk og fiske	3,4	1,1	1
11 Utvinning av råolje og naturgass	1,4	0,5	0
10,12-37 INDUSTRI OG BERGVERKSDRIFT	11,5	11,5	14
Av dette: 15-16 Nærings- og nytelsesmiddelindustri	2,1	4,3	7
27-28 Metall- og metallvareindustri	1,4	1,4	2
34-35 Transportmiddelindustri	1,7	1,4	2
40-41 Kraft- og vannforsyning	0,7	0,1	0
45 Bygge- og anleggsvirksomhet	7	5,3	4
50-55 Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	18,2	22,8	20
Av dette: 51 Agentur og engroshandel	4,5	2,8	2
52 Detaljhandel og reparasjon av varer	8,1	7,3	7
55 Hotell- og restaurantvirksomhet	3,2	11,1	10
60-64 Transport og kommunikasjon	6,7	7,8	8
65-67 Finansiell tjenesteyting	1,9	0,4	0
70-74 Forretningsmessig tjenesteyting, eiendomsdrift	10,2	9,8	19
Av dette: 74.7 Rengjøringsvirksomhet	0,8	6,2	11
75-99 Offentlig forvaltning og annen tjenesteyting	37,6	33,4	34
Av dette: 75 Offentlig administrasjon, forsvar og sosial forsikring	6,4	4,1	4
80 Undervisning	7,8	5,3	4
85 Helse- og sosialtjenester	19,3	20,4	23
92 Kulturell tjenesteyting og sport	1,8	1,2	0
UOPPGITT	0,6	1,1	0

Over halvparten av målgruppen jobber i hotell- og restaurant, foretningmessig tjenesteyting, derunder renhold, og Helse- og sosial. Spesielt innen rengjøringsvirksomhet er det en sterk overrepresentasjon. Innen denne næringen jobber 0,8 prosent av hele befolkningen, 6,2 prosent av de ikke-vestlige innvanderne og hele 11 prosent av de som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005.

3.3. Nærmere om de med ingen registrering i november 2006

381 personer var i KOSTRA registrert med en sluttdato i løpet av året 2005 og ble ikke funnet igjen i data-materialet for november 2006. Av disse er 78 prosent kvinner. Ser vi disse i forhold til hvilke sluttårsaker de er registrert med i KOSTRA fra programkommunene, er den klart største gruppen kvinner som har avbrutt programmet på grunn av sykdom eller permisjon. Med utgangspunkt i kjønnsfordelingen kan man anta at vi her har å gjøre med svangerskapsrelatert permisjon. Se tabell 3.5.

Tabell 3.5. Personer som avsluttet introduksjonsordningen i 2005 og var uregistrert november 2006 etter registrert status i KOSTRA ved utgangen av 2005 og kjønn

Status ved utgangen av 2005	Alle	Menn	Kvinner
Totalt	381	82	299
Avsluttet på grunn av endt program	112	26	86
Avbrutt på grunn av overgang til lønnet arbeid	18	13	5
Avbrutt på grunn av flytting	48	9	39
Avbrutt på grunn av uteblivelse	27	12	15
Avbrutt på grunn av sykdom/permisjon	151	12	139
Deltakelsen er ikke avsluttet i løpet av rapporteringsåret	17	10	7
Ingen registrering	8	0	8

Tabell 3.6. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 og som mottok sosialhjelp i november 2006 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006

Status per november 2006	Antall
Alle	573
Sysselsatt	116
Sysselsatt+utdanning	36
Kun utdanning	65
Registrert ledig	79
På ordinært tiltak	42
Yrkeshemmet hos NAV	32
Langtidssyke eller rehab	8
Uførepensjon	5
Kun sosialhjelp	190

Kilde KOSTRA.

3.4. Sosialhjelp

Sosialhjelp kommer inn der hvor annen privat og offentlig forsørgelse ikke strekker til. Sosialhjelpen er kun ment å være en subsidiær ytelse av kortere varighet. Et viktig vilkår for utbetalingen er derfor at alle andre løsninger er prøvd før sosialhjelpen utbetales.

Av de 2216 personene vi ser nærmere på var det 573 som var mottakere av sosialhjelp i november 2006. Som vi ser var dette i relativt stor grad supplerende i forhold til andre inntektskilder. 38 prosent av de som mottok sosialhjelp var i arbeid eller under utdanning, 21 prosent var registrert ledig eller på tiltak, mens 41 prosent den laveste graden av tilknytning til arbeidsmarkedet. Av de hadde 190 personer ingen annen inntektskilde enn sosialhjelp i november 2006.

Referanser

Brandtzæg, Bent A., Mari Torvik Heian, Lars Håkonsen, Trond Erik Lunder, Knut Løyland og Geir Møller (2006): *Evaluering av integreringstilskuddet: Flyktningenes rammetilskudd*, Rapport nr 236, Telemarksforskning-Bø.

Daugstad, Gunnlaug (red.) (2006): *Innvandring og innvandrere 2006*, Statistiske analyser 2006/83, Statistisk sentralbyrå.

Olsen, B. (2005): *Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 2005*, Rapporter 2007/4, Statistisk sentralbyrå.

Østby, L. (red) (2004a) *Innvandrere i Norge - Hvem er de og hvordan går det med dem? Del I Demografi*. Notat 2004/65, Statistisk sentralbyrå

Østby, L. (red) (2004b) *Innvandrere i Norge - Hvem er de og hvordan går det med dem? Del II Levekår*. Notat 2004/66, Statistisk sentralbyrå

www.ssb.no/emner/04/02/50/introinnv/

www.ssb.no/innvandring/

Vedleggstabeller

Tabell A1. Alle deltakere i introduksjonsprogrammet, etter landbakgrunn og kjønn. I løpet av året 2005

Landbakgrunn	I alt	Kjønn	
		Menn	Kvinner
I alt	8530	4721	3809
Somalia	1806	1069	737
Afghanistan	1244	872	372
Irak	1027	425	602
Russland	1022	535	487
Burma	495	290	205
Iran	476	249	227
Liberia	401	196	205
Serbia og Montenegro	309	138	171
Burundi	188	101	87
Etiopia	171	91	80
Kongo	156	77	79
Sudan	103	62	41
Kina	98	56	42
Eritrea	82	50	32
Det palestinske området	80	60	20
Indonesia	54	40	14
Syria	53	22	31
Rwanda	49	21	28
Sierra Leone	46	20	26
Israel	46	34	12
Libya	41	33	8
Angola	37	14	23
Tyrkia	33	15	18
Kambodsja	33	17	16
Kongo-Brazzaville	32	15	17
Bosnia-Hercegovina	31	15	16
Sri Lanka	30	8	22
Pakistan	28	10	18
Kasakhstan	21	10	11
Libanon	21	7	14
Kuwait	18	15	3
Algerie	17	12	5
Kroatia	15	7	8
Colombia	15	8	7
Kamerun	11	4	7
Usbekistan	11	7	4
Jordan	10	5	5
Andre	220	111	109

Tabell A2. Personer som avsluttet/avbrøt introduksjonsordningen i 2005 etter landbakgrunn og kjønn

Landbakgrunn	I alt	Kvinner	Menn
I ALT	2261	976	1285
Somalia	438	176	262
Irak	374	213	161
Afghanistan	312	86	226
Russland	228	98	130
Iran	210	92	118
Liberia	106	42	64
Serbia og Montenegro	88	48	40
Burundi	45	21	24
Myanmar	40	19	21
Etiopia	36	12	24
Det palestinske området	35	6	29
Kongo	33	15	18
Sierra Leone	31	14	17
Kina	25	10	15
Bosnia-Hercegovina	21	10	11
Sudan	21	7	14
Libya	19	4	15
Kroatia	12	7	5
Eritrea	12	4	8
Pakistan	12	8	4
Syria	12	5	7
Sri Lanka	10	6	4
Kambodsja	10	5	5
Kasakhstan	9	5	4
Andre land	122	63	59

Tabell A3. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter oppholdsgrunnlag. Utvalgte land

Landbakgrunn	Totalt	Familie-gjenforente	Primær-flyktninger	Overførings-flyktninger	Grunn ukjent
Totalt	2 261	403	1315	500	43
Somalia	438	73	358	:	:
Irak	374	173	141	48	12
Afghanistan	312	49	223	35	5
Russland	228	5	215	:	:
Iran	210	30	65	112	:
Liberia	106	:	6	100	:
Serbia og Montenegro	88	11	75	:	:
Burundi	45	:	23	22	:
Burma	40	:	:	36	:
Etiopia	36	10	15	11	:
Andre land	384	51	191	130	12

Tabell A4. Personer som gikk ut av introduksjonsordningen i 2005 etter kjønn og status i november 2006

Status i november 2006	Totalt	Kjønn	
		Kvinner	Menn
Totalt	2261	976	1285
Sysselsatt	861	252	609
Sysselsatt+utdanning	205	60	145
Kun utdanning	252	106	146
Registrert ledig	172	59	113
På ordinært tiltak	102	55	47
Yrkeshemmet hos NAV	61	21	40
Langtidssyk eller rehab	29	14	15
Uførepensjon	8	:	:
Kun sosialhjelp	190	109	81
Ikke registrert	381	299	82

Tabell A5. Personer som gikk ut av introduksjonsordningen i 2005 etter status i november 2006, etter kjønn og utvalgt landbakgrunn

Landbakgrunn	Totalt	Sysse- satt	Sysse- satt+ utdanning	Kun ut- danning	Registrert ledig	På ordinært tiltak	Yrkes- hemmet hos NAV	Langtids- syk eller rehab	Uføre- pensjon	Kun sosial- hjelp	Ikke registrert
Alle											
Totalt	2 261	861	205	252	172	102	61	29	8	190	381
Somalia	438	135	29	43	50	22	15	.	.	63	78
Irak	374	140	18	32	36	17	11	.	.	32	81
Afghanistan	312	146	24	36	15	17	.	.	.	17	48
Russland	228	110	10	14	17	10	.	.	.	16	46
Iran	210	75	24	28	15	12	9	7	.	12	26
Andre land	699	255	100	99	39	24	18	10	.	50	102
Menn											
Totalt	1 285	609	145	146	113	47	40	15	.	81	82
Somalia	262	110	27	31	35	13	9	.	.	21	14
Irak	161	89	11	10	18	.	7	.	.	11	10
Afghanistan	226	126	21	25	13	10	.	.	.	11	16
Russland	130	75	4	8	13	6	.	.	.	10	9
Iran	118	43	16	11	10	.	7	.	.	9	10
Andre land	388	166	66	61	24	10	11	6	.	19	23
Kvinner											
Totalt	976	252	60	106	59	55	21	14	.	109	299
Somalia	176	25	.	12	15	9	6	.	.	42	64
Irak	213	51	7	22	18	14	4	5	.	21	71
Afghanistan	86	20	.	11	.	7	32
Russland	98	35	6	6	.	4	37
Iran	92	32	8	17	5	7	16
Andre land	269	89	34	38	15	14	7	4	.	31	79
Prosent											
Alle											
Totalt	100	38	9	11	8	5	3	1	0	8	17
Somalia	100	31	7	10	11	5	3	:	:	14	18
Irak	100	37	5	9	10	5	3	:	:	9	22
Afghanistan	100	47	8	12	5	5	:	:	:	5	15
Russland	100	48	4	6	7	4	:	:	:	7	20
Iran	100	36	11	13	7	6	4	3	:	6	12
Andre land	100	36	14	14	6	3	3	1	:	7	15
Menn											
Totalt	100	47	11	11	9	4	3	1	:	6	6
Somalia	100	42	10	12	13	5	3	:	:	8	5
Irak	100	55	7	6	11	:	4	:	:	7	6
Afghanistan	100	56	9	11	6	4	:	:	:	5	7
Russland	100	58	3	6	10	5	:	:	:	8	7
Iran	100	36	14	9	8	:	6	:	:	8	8
Andre land	100	43	17	16	6	3	3	2	:	5	6
Kvinner											
Totalt	100	26	6	11	6	6	2	1	:	11	31
Somalia	100	14	:	7	9	5	3	:	:	24	36
Irak	100	24	3	10	8	7	2	2	:	10	33
Afghanistan	100	23	:	13	:	8	:	:	:	:	37
Russland	100	36	6	6	:	4	:	:	:	:	38
Iran	100	35	9	18	5	8	:	:	:	:	17
Andre land	100	26	6	11	6	6	2	1	:	11	31

Tabell A6. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006. Utvalgte land

Landbakgrunn	Absolutte tall				Prosent			
	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering
Alle	2261	1318	274	669	100	58	12	30
Totalt	438	207	72	159	100	47	16	36
Somalia	374	190	53	131	100	51	14	35
Irak	312	206	32	74	100	66	10	24
Afghanistan	228	134	27	67	100	59	12	29
Russland	210	127	27	56	100	60	13	27
Iran	106	79	7	20	100	75	7	19
Liberia	88	50	5	33	100	57	6	38
Serbia og Montenegro	45	35	:	:	100	78	:	:
Burundi	40	24	:	:	100	60	:	:
Burma	36	29	:	:	100	81	:	:
Etiopia	384	237	44	103	100	62	11	27
Andre land	2261	1318	274	669	100	58	12	30
Menn								
Totalt	1285	900	160	225	100	70	12	18
Somalia	262	168	48	46	100	64	18	18
Irak	161	110	21	30	100	68	13	19
Afghanistan	226	172	23	31	100	76	10	14
Russland	130	87	19	24	100	67	15	18
Iran	118	70	15	33	100	59	13	28
Liberia	64	53	4	7	100	83	6	11
Serbia og Montenegro	40	29	:	:	100	73	:	:
Burundi	24	22	:	:	100	92	:	:
Burma	21	18	:	:	100	86	:	:
Etiopia	24	22	:	:	100	92	:	:
Andre land	215	149	26	40	100	69	12	19
Kvinner								
Totalt	976	418	114	444	100	43	12	45
Somalia	176	39	24	113	100	22	14	64
Irak	213	80	32	101	100	38	15	47
Afghanistan	86	34	9	43	100	40	10	50
Russland	98	47	8	43	100	48	8	44
Iran	92	57	12	23	100	62	13	25
Liberia	42	26	:	:	100	62	:	:
Serbia og Montenegro	48	21	:	:	100	44	:	:
Burundi	21	13	:	:	100	62	:	:
Burma	19	6	:	:	100	32	:	:
Etiopia	12	7	:	:	100	58	:	:
Andre land	169	88	18	63	100	52	11	37

Tabell A7. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter kurs/tiltak i programmet og status på arbeidsmarkedet i november 2006

Kurs / tiltak	Absolutte tall				Prosent			
	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering
Norskopplæring med samfunnsfag	1888	1067	231	590	100	57	12	31
Yrkesprøving	62	43	5	14	100	69	8	23
Språkpraksis	736	479	94	163	100	65	13	22
Kurs i regi av kommune/stat	524	344	68	112	100	66	13	21
Godkjenning av utdanning	144	113	8	23	100	78	6	16
Arbeidspraksis	486	358	60	68	100	74	12	14
Arbeid, offentlig	125	97	10	18	100	78	8	14
Arbeid, privat	223	183	21	19	100	82	9	9

Tabell A8. Personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2005 etter programkommune og status på arbeidsmarkedet i november 2006

Kommune	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering
Begge kjønn								
Bergen	173	100	21	52	100	58	12	30
Oslo	171	79	30	62	100	46	18	36
Kristiansand	136	81	8	47	100	60	6	35
Trondheim	96	63	:	:	100	66	:	:
Bærum	77	56	:	:	100	73	:	:
Bodø	53	27	9	17	100	51	17	32
Tromsø	46	25	5	16	100	54	11	35
Harstad	44	31	4	9	100	70	9	20
Bamble	36	17	7	12	100	47	19	33
Drammen	32	19	4	9	100	59	13	28
Menn								
Bergen	116	70	19	27	100	60	16	23
Oslo	76	45	9	22	100	59	12	29
Kristiansand	77	54	4	19	100	70	5	25
Trondheim	54	41	:	:	100	76	:	:
Bærum	34	26	:	:	100	76	:	:
Bodø	34	21	6	7	100	62	18	21
Tromsø	17	10	:	:	100	59	:	:
Harstad	31	26	:	:	100	84	:	:
Bamble	20	11	5	4	100	55	25	20
Drammen	18	14	:	:	100	78	:	:
Kvinner								
Bergen	57	30	:	:	100	53	:	:
Oslo	95	34	21	40	100	36	22	42
Kristiansand	59	27	4	28	100	46	7	47
Trondheim	42	22	:	:	100	52	:	:
Bærum	43	30	:	:	100	70	:	:
Bodø	19	6	:	:	100	32	:	:
Tromsø	29	15	:	:	100	52	:	:
Harstad	13	5	:	:	100	38	:	:
Bamble	16	6	:	:	100	38	:	:
Drammen	14	5	:	:	100	36	:	:

Tabell A9. Personer som gikk ut av introprogrammet i 2005 etter status på arbeidsmarkedet i november 2006. Fylker og kjønn. Absolutte tall og Prosent

Landbakgrunn	Absolutte tall				Prosent			
	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering	Totalt	Sysselsatt/ utdanning	Registrert ledig/på tiltak	Annen eller ingen registrering
Begge kjønn								
Totalt	2261	1318	274	669	100	58	12	30
Østfold	67	26	12	29	100	39	18	43
Akershus	137	84	13	40	100	61	9	29
Oslo	171	79	30	62	100	46	18	36
Hedmark	38	18	4	16	100	47	11	42
Oppland	115	64	15	36	100	56	13	31
Buskerud	170	103	18	49	100	61	11	29
Vestfold	85	46	11	28	100	54	13	33
Telemark	105	60	14	31	100	57	13	30
Aust-Agder	69	48	5	16	100	70	7	23
Vest-Agder	163	90	10	63	100	55	6	39
Rogaland	103	59	12	32	100	57	12	31
Hordaland	267	161	35	71	100	60	13	27
Sogn og Fjordane	61	35	7	19	100	57	11	31
Møre og Romsdal	100	63	16	21	100	63	16	21
Sør-Trøndelag	153	100	10	43	100	65	7	28
Nord-Trøndelag	107	75	7	25	100	70	7	23
Nordland	176	95	31	50	100	54	18	28
Troms	119	79	10	30	100	66	8	25
Finnmark	55	33	14	8	100	60	25	15
Menn								
Totalt	1285	900	160	225	100	70	12	18
Østfold	35	20	7	8	100	57	20	23
Akershus	64	44	6	14	100	69	9	22
Oslo	76	45	9	22	100	59	12	29
Hedmark	16	10	1	5	100	63	6	31
Oppland	69	42	12	15	100	61	17	22
Buskerud	94	70	10	14	100	74	11	15
Vestfold	47	36	5	6	100	77	11	13
Telemark	61	38	9	14	100	62	15	23
Aust-Agder	43	34	4	5	100	79	9	12
Vest-Agder	88	59	4	25	100	67	5	28
Rogaland	63	48	7	8	100	76	11	13
Hordaland	161	106	28	27	100	66	17	17
Sogn og Fjordane	39	27	7	5	100	69	18	13
Møre og Romsdal	48	39	:	:	100	81	:	:
Sør-Trøndelag	87	67	7	13	100	77	8	15
Nord-Trøndelag	71	57	4	10	100	80	6	14
Nordland	121	77	22	22	100	64	18	18
Troms	68	54	7	7	100	79	10	10
Finnmark	34	27	:	:	100	79	:	:
Kvinner								
Totalt	976	418	114	444	100	43	12	45
Østfold	32	6	5	21	100	19	16	66
Akershus	73	40	7	26	100	55	10	36
Oslo	95	34	21	40	100	36	22	42
Hedmark	22	8	3	11	100	36	14	50
Oppland	46	22	3	21	100	48	7	46
Buskerud	76	33	8	35	100	43	11	46
Vestfold	38	10	6	22	100	26	16	58
Telemark	44	22	5	17	100	50	11	39
Aust-Agder	26	14	:	:	100	54	:	:
Vest-Agder	75	31	6	38	100	41	8	51
Rogaland	40	11	5	24	100	28	13	60
Hordaland	106	55	7	44	100	52	7	42
Sogn og Fjordane	22	:	:	14	100	:	:	64
Møre og Romsdal	52	24	9	19	100	46	17	37
Sør-Trøndelag	66	33	:	:	100	50	:	:
Nord-Trøndelag	36	18	:	:	100	50	:	:
Nordland	55	18	9	28	100	33	16	51
Troms	51	25	:	:	100	49	:	:
Finnmark	21	6	10	5	100	29	48	24